

AFLEVERING DRIE

LAAT DE VOGELS LOS

**AS I
AM**

AS I AM

AFLEVERING DRIE - LAAT DE VOGELS LOS

AS I AM

KORTE SAMENVATTING VAN DE FILM

Bogdan Senyk van De Ark in Oekraïne groeide op onder een regering die zijn bestaan ontkende. In deze aflevering legt hij uit wat zijn vorm van burgerverzet is: vreugde. De keuzes die hij elke dag maakt – zijn vogels vrijlaten uit hun kooitjes, lachen met zijn vrienden, hallo zeggen tegen onbekenden op straat – laten de onmiskenbare waardigheid en wijsheid zien van een man die vastberaden is om ten volle te leven, ook al zouden anderen zijn leven liever schrappen uit de geschiedenisboeken.

"ER ZIJN WEINIG MANIEREN OM
EEN OORLOG UIT TE VECHTEN
ZONDER DAT EEN STEEN OP JE
HART LIGT"

-Bogdan Senyk

THEMA'S IN DE FILM

- **Burgerparticipatie**

Sommige scènes aan het begin van deze aflevering laten zien hoe Bogdan gaat stemmen bij een lokale verkiezing. Overal ter wereld wordt mensen met een verstandelijke beperking de toegang tot politiek en burgerlijk engagement ontzegd. In Oekraïne stelt een artikel in de grondwet dat mensen die door het gerecht als 'wilsonbekwaam' worden beschouwd, geen stemrecht hebben. Die wet maakt het mogelijk om mensen uit te sluiten van politieke processen, wat in tegenspraak is met het gelijkheidsbeginsel in andere wetsartikelen over verkiezingen in Oekraïne. Bogdans deelname aan de verkiezingen en zijn politieke opvattingen zijn veelzeggend, zeker in het licht van de historische en hedendaagse barrières die het voor mensen met een beperking moeilijk maken om hun rechten uit te oefenen.

- **Verwachtingen**

Bogdan heeft een fysieke beperking waardoor hij een beenprothese moet dragen. Als kijker zou je kunnen denken dat iemand met een beenprothese zal vertellen hoe moeilijk het is om op een steile helling te lopen bijvoorbeeld. Maar in de plaats daarvan zegt Bogdan dat zijn voeten zijn 'gemaakt voor de bergen'. Hij beleeft zijn lichaam alsof het bijzonder geschikt is om in de bergen te wandelen, ook al heeft hij dan ondersteuning nodig wanneer hij gaat wandelen in de Karpaten.

- **Boosheid**

Bogdan zegt hoe hij ervoor kiest om niet boos te zijn omdat hij “geen stenen in zijn ziel wil dragen”. Hij legt uit dat boosheid iemand kan doen vergeten dat het leven ook vreugdevolle momenten kent. Bogdan vindt ook dat ongecontroleerde boosheid zelfs tot de dood kan leiden. Aangezien onze emoties een invloed hebben op de manier waarop we de wereld ervaren, is kiezen om niet boos te zijn een krachtige en revolutionaire manier om met je eigen ervaring om te gaan.

- **Verzet**

De dreiging van de oorlog leidt tot verschillende soorten reacties. Sommigen vinden dat ze moeten vechten terwijl anderen protesteren, sommigen haasten zich om zich aan te melden bij het leger terwijl anderen onder dwang worden opgeroepen. Bogdan gelooft in het beschermen van de soevereiniteit van zijn land, vooral gezien de geschiedenis van bezetting door andere legers. En toch wil Bogdan vrede. Hij is eerst en vooral bezig met verzet en overleven. Hoe kan hij vermijden dat hij het slachtoffer wordt van een verdwaalde kogel of bom? Hij kiest ervoor om te blijven doen wat hem vreugde schenkt: hallo zeggen tegen mensen, truckjes uithalen, en de vogels vrijlaten

VRAGEN OM EEN GESPREK TE STARTEN

1. Als je naar jouw ervaring kijkt, wat betekent het dan om een ‘steen in je ziel’ te dragen?
2. Sommige ideeën en bedenkingen van Bogdan zijn verrassend omdat ze ingaan tegen de algemene verwachting. Ga na wanneer de verwachtingen in jouw leven niet overeenstemden met de werkelijkheid. Welke van jouw ideeën of opvattingen vonden andere mensen verrassend?
3. Op welke manier zou boosheid iemand te gronde kunnen richten? Op welke manier zouden mensen kunnen vermijden dat ze ten onder gaan aan hun boosheid? Welke handelingen of gebaren zie je Bogdan doen die gezien kunnen worden als daden van verzet tegen boosheid?
4. Vaak denkt het grote publiek dat mensen met een verstandelijke beperking naïef zijn. Wat was de indruk over Bogdan die bij jou overheerste nadat je de video had bekeken en de ondertitels had gelezen?
5. Bogdan praat over de dingen waar hij niet van geniet als hij boos is. Welke vormen van vreugde verdwijnen als jij boos bent? Hoe kan zo’n emotie een impact hebben op wat je opmerkt over je dagelijks leven?

ACHTER DE SCHERMEN

Sommige mensen verwachten misschien dat iemand met een verstandelijke beperking minder goed in staat is om een gefundeerde politieke mening te vormen. In werkelijkheid deelt Bogdan zijn complexe en goed ontwikkelde politieke standpunt met veel vertrouwen, zelfs wanneer anderen het niet met hem eens zijn. Helaas betwijfelen sommige mensen of het wel echt zijn eigen ideeën zijn die Bogdan uit. Ze suggereren dat iemand Bogdan gezegd heeft wat hij moest vertellen. De credits aan het begin van de film vermelden Bogdan als de scenarioschrijver. Dat is niet zomaar, om hem een plezier te doen. De regisseur, die het openlijk oneens was met Bogdans ideeën over boosheid, zocht steun bij Bogdan voor het opstellen van het filmscript, omwille van zijn duidelijke standpunten en zijn vermogen om die ook uit te drukken.

STEL JE DE WERELD ANDERS VOOR

Er is altijd wel een plaats op aarde waar er op een gegeven ogenblik oorlog woedt. Soms is het moeilijk in te schatten wat de impact van die oorlogen op ons dagelijks leven is, en soms lijkt het alsof er helemaal geen impact is, wanneer ons eigen land noch mensen die we kennen er rechtstreeks bij betrokken zijn. Als dat zo is, denk dan eens aan kleinere conflicten die je kent of waarbij je betrokken bent geweest en die een soort boosheid in je kunnen oproepen die als een steen op je ziel ligt. Neem even de tijd om stil te staan bij de invloed van conflicten of oorlogen op je dagelijks leven. Benoem een aantal dingen die je kan doen om vreugde te bewaren, te vinden of te creëren voor jezelf of voor anderen die betrokken zijn bij een conflict of een oorlog.